

TİB TÜM İKTİSATÇILAR BİRLİĞİ AYLIK BÜLTENİ

Sahibi : TİB Adına Aydın Köymen

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü : Yıldırım Koç

Adres : Necatibey Cad. 47/9 Tel : 18 18 72

AĞUSTOS 1974

İÇİNDEKİLER:

- KIBRIS SORUNU
- PAHALILIK GİDEREK ARTIYOR
- TÜRKİYE'NİN DIŞ BORÇLARI
- DÜNYA BANKASI
- ORTADOĞU'NUN YENİ JANDARMASI: İRAN
- AMERİKA VE SİLAHLANMA HARCAMALARI
- ÇOKULUSLU TEKELLER
- DERNEK HABERLERİ

BÜLTENDEKİ YAZILAR KAYNAK GÖSTERİLMEK VE İÇERİĞİ
DEĞİŞTİRİLMEMEK ŞARTIYLA YAYINLANABİLİR. İLGİLİ
NÜSHALARDAN BİR ADET DERNEK ADRESİNE GÖNDERİLMESİ
RİCA OLUNUR.

KIBRIS SORUNU

Temmuz ayının ikinci yarısında dünya, emperyalizmin yeni bir oyunu ile karşı karşıya kaldı. Amerikan emperyalizminin desteğindeki faşist Yunan cuntası, Makarios yönetimini silah zoruyla devirdi ve Kıbrıs'taki tüm ilerici ve devrimcileri Yunanistanlı ve Kıbrıslı faşistlerce katledilmeye başlandı. Bu saldırının amacı Kıbrıs'taki bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin gelişimini kesinlikle engellemek ve devrimci mücadelenin süratle geliştiği Ortadoğu'da stratejik bir önemi olan Kıbrıs'ı emperyalizmin daha sağlam bir kalesi haline getirmektir.

Kıbrıs, Makarios yönetimi altında gerçekten bağımsız, demokratik bir cumhuriyet değildi. Adada İngiliz üsleri vardı, fakat Makarios Amerikan emperyalizminin açık faşizm uygulama ve Amerika'ya üs verme taleplerini reddediyor ve devrimcilerin gücü karşısında sınırlı bir demokrasi uyguluyordu.

Amerikan emperyalizminin desteğindeki Yunan ve Rum faşistlerinin Makarios'un sandıksal demokrasisine bile dayanamıyarak açık faşizmi sahnelemeleri karşısında Avrupa'daki emperyalist ülkelerin sözde kalan karşı çıkışları bütünü aldatmamalıdır. AET emperyalizmi ile ABD emperyalizmi arasında temelde bir fark yoktur. AET tekelci burjuvazisinin gizli faşizmi teroş etmesinin nedeni Avrupa halklarıyla ABD halkının farklı mücadele miraslarının olmasıdır. Avrupa tekelci burjuvazisi, uzun ve yoğun bir demokrasi ve anti-faşist mücadele geleneği olan Avrupa halklarına rağmen açık faşizm çabalarını destekleyemez. Faşist Yunan cuntası ve Kıbrıs faşistlerini ABD tekelci burjuvazisi desteklerken, Avrupa tekelci burjuvazisinin "sözde" karşı çıkışının temelinde bu fark yatmaktadır.

Kıbrıs'a müdahale kararı anti-emperyalist ve anti-faşist yönü olan bir harekettir. İlerici ve devrimcilerin görevi bu kararın bu yönü üzerine gitmektir, kolayın bu yönünü vurgulamaktır. Geriçiler ve faşistler ise Türkiye ve Yunanistan halklarının birbirleriyle savaştıklarını ileri süreceklerdir, kitleleri bu şekilde aldatmaya çalışacaklardır. Ezilen halkların emperyalizme ve faşizme karşı verdikleri mücadele birbirine karşı değildir, birbirini destekler ve birbirinden güç alır.

Tüm anti-faşist ve anti-emperyalist nitelikteki hareketlerin, bu tavrın tutarlı bir şekilde sürdürüldüğü sürece desteklenmesi gerektiğine inanıyoruz.

Kıbrıs halkının mücadelesinin amacı bütün üslerden arınmış gerçekten bağımsız ve demokratik bir ülkedir. Emperyalizmin Yunanistan ve Kıbrıs'ta kuklalarını değiştirmesi gerçek bağımsızlık ve demokrasi mücadelesini saptırmamalıdır.

TÜM İKTİSATÇILAR BİRLİĞİNE ÜYE OLMAK VE FAALİYETLERİNE KATILMAK İÇİN İKTİSAT ÖĞRENİMİ VEREN FAKÜLTE VEYA YÜKSEK OKULLARIN BİRİNDEN MEZUN OLMAK ZORUNLULUĞU YOKTUR? İKTİSADA İLÇİ DUYAN VE DERNEĞİN AMACINI BENİMSEYENLER, YÖNETİM KURULUNUN KARARI İLE ÜYE OLABİLİRLER.

PAHALILIK GİDEREK ARTIYOR

1974 yılında enflasyonist baskı pek çok dünya ülkesi gibi ülkemizi de etki altında tutmaktadır. Giderek artan fiyatlar karşısında yoksul halk sınıfları, küçük ve sabit gelirlilerin yaşama savaşı daha da ağırlasmaktadır. Pahalılık olgusunun en iyi göstergelerinden olan "Toptan Eşya Fiyatları Genel Endeksi" , yıl boyunca artışlar göstermiştir. Son olarak Mayıs ayı sonu itibariyle düzenlenen toptan eşya fiyatları genel endeksinde de bu artışı saptayabiliyoruz, nitekim, Mayıs ayı sonunda toptan eşya fiyatları genel endeksi 1973 yılı sonuna göre %16.8, bir önceki aya göre ise %2,8 oranında artarak 329.7 puana yükselmiştir. Geçen yıl aynı dönemlerde gerçekleşen artış oranları ise sırasıyla %8.6 ve %1.3 olmuştu. 1974 yılında ilk beş ayın ortalaması 1973'ün ilk beş ayı ortalamasına göre %34.9 oranında artmıştır. Mayıs ayı içinde de endeksin ana kalemlerinden olan Gıda Maddeleri ve Yemler grubunun artış hızı-Sanayi Hammaddeleri ve Yarı Mamuller Grubu'na göre- daha yüksek düzeyde olmuştur. Gıda Maddeleri ve Yemler grubu bir ay içinde %4.1 oranında artarken-, Sanayi Hammaddeleri ve Yarı Mamulleri grubunun artış oranı %0.8 olarak gerçekleşmiştir.

1974 yılı Mayıs ayı sonunda 314.4 puana yükselen Gıda Maddeleri ve Yemler grubunun 1974 yılının ilk beş ayındaki artış oranı %19.7 olurken, tali kalemler içinde hububat %9.1'lik oranla artışta birinci sırayı almıştır. Geçen yılın ilk beş ayında Gıda Maddeleri ve Yemler Grubunun artış oranı ise %10.7 dir. Bu gruptaki kalemlerin Mayıs ayındaki artış oranları aşağıda görülmektedir.

Hububat	%9.1
Bakliyat	%7.3
Hayvan Mahsulleri	%2.6
Diğer	%5.1

Bu gruptaki diğer kalemlerden Hayvanlar'da %1.3, Hayvan Yemleri'nde ise %1.4'lük bir azalma olmuştur.

Sanayi Hammaddeleri ve Yarı Mamuller Grubu ise Mayıs ayı sonunda 331.1 puana yükselerek 1974 yılının ilk beş ayında %12.7 lik bir artış oranına ulaşmıştır. Geçen yılın aynı döneminde ise Sanayi Hammaddeleri ve Yarı Mamuller grubundaki artış oranı %5.6 olarak gerçekleşmişti. Bu gruptaki kalemlerden;

TOPTAN EŞYA FİYATLARI ENDEKSİ
(1963= 100)

1974

	1971	1972	1973	Nisan	Mayıs
Toplan Eşya Fiyatları Genel İndeksi (TOPLAM)	168.9	199.3	240.1	311.8	320.7
Gıda Maddeleri ve Yemler (T.)	161.0	185.4	225.3	301.9	314.4
Hububat	140.9	155.7	200.5	301.2	328.6
Bakliyat	200.4	217.1	245.7	342.9	368.1
Hayvanlar	255.1	331.5	348.5	422.5	416.9
Hayvan Mahsulleri	171.8	189.8	226.2	267.3	274.5
Hayvan Yemleri	171.6	206.6	274.0	380.8	375.2
Diğerleri	132.8	151.6	183.1	233.9	245.9
Sanayi Hammaddeleri ve Yarı Mamuller (TOPLAM)	182.1	222.4	264.7	328.4	331.1
Yakacaklar	215.9	292.6	326.9	348.7	348.7
Madenler	184.0	194.1	201.1	311.4	318.6
Dokuma Maddeleri	158.2	189.6	275.6	349.3	353.3
Deriler	173.8	285.2	371.3	389.3	372.9
Sinai ve Madeni Yağlar	173.1	184.2	189.2	332.9	333.4
Kâğıtlar	137.1	154.6	155.2	222.6	223.2
Yapı Malzemesi	166.1	187.4	208.1	254.0	252.6

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Konjonktür ve Yayın Müdürlüğü.

Madenler	%2.3
Dokuma Maddeleri	%2.8
Sınai ve	
Madeni Yağlar	%0.1
Kâğıtlar	%0.2 oranlarında artmış, vakacak fiyatları sabit kalmış,
Deriler	%4.2
Yapı Malzemesi	%0.5 lik bir oranda azalmıştır.

- Geçinme İndeksleri

Ankara Geçinme Endeksi: 1973 yılı son ayına göre %4.4, bir önceki aya göre ise %1.4 oranında artış gösteren Ankara Geçinme Endeksi 1974 yılı Mayıs ayı sonunda 271.9 puana yükselmiştir. 1974 yılının ilk beş ay ortalamasının 1973 yılı ortalamasına göre artış oranı %10.0, 1974'ün ilk beş ay ortalamasının 1973'ün ilk beş ay ortalamasına göre artış oranı ise %16.2 dir. Ankara Geçinme Endeksi kalemlerinden Mayıs ayı içinde gerçekleşen artış oranları aşağıdaki gibidir:

Gıda Maddeleri	%1.5
Hububat ve Mamul- ler leri	%5.3
Kuru Sebze ve	
Yemiş	%1.0
Diğer	%3.6

İndeksin diğer kalemleri bir önceki ay seviyesinde kalmıştır.

İstanbul Geçinme Endeksi: 1974 yılı Mayıs ayı sonunda 295.3 puana yükselen İstanbul Geçinme Endeksinde 1973 yılı son ayına göre %9.8, bir önceki aya göre ise %1.6 oranında bir artış olmuştur. Bu indeksin esas ve tali kalemlerindeki artış oranları şöyledir:

Gıda Maddeleri	% 1.7
Giyim	0.6
Hububat ve Mamulleri	3.3
Etler	0.4
Süt ve Mamulleri	0.5
Kuru Sebze ve Yemişler	2.6
Elbise	0.3
İç çamaşını	0.1
Ayakkabı	1.3
Diğer	3.5

GEÇİNME ENDEKSİLERİ

(1963= 100)

	1971	1972	1973	1974	
				Nisan	Mayıs
ANKARA GEÇİNME ENDEKSİ					
(TOPLAM)	180.7	208.3	241.2	267.3	271.9
Gıda	175.4	197.3	228.2	250.0	253.9
Aydınlatma ve Isıtma	183.1	243.9	279.7	313.6	313.6
Giyim	199.2	232.4	260.8	300.1	300.1
Diğerleri	183.3	216.0	260.9	295.1	306.0
İSTANBUL GEÇİNME ENDEKSİ (TOPLAM)					
Gıda	183.2	212.1	243.2	286.3	291.3
Aydınlatma ve Isıtma	179.9	242.5	267.7	337.6	337.6
Giyim	182.2	199.1	238.5	305.0	306.9
Diğerleri	204.1	229.3	244.8	281.6	291.7

KAYNAK: Ticaret Bakanlığı Konjonktür ve Yayın Müdürlüğü.

İstanbul'da Mayıs ayı içinde aydınlatma ve ısıtma grubu, Nisan ayına göre sabit kalmıştır.

İstanbul'da 1974 yılı geçinme indeksinin ilk 5 ayının ortalaması 1973 yılı ortalamasına göre % 16.0 oranında, 1974 yılı ilk 5 ayının ortalaması 1973 yılı ilk 5 ayının ortalamasına göre ise % 23.2 artmıştır.

T Ü R K İ Y E ' N İ N D İ Ş B O R Ç L A R I

Dış Yardım- Dış Borçlanma ve Nedeni

Yabancı sermayenin siyasi bir zarf içinde sunulmasına dış yardım, bu konudaki uluslararası anlaşmalara da dış yardım programları denmektedir.

Dış yardım deyimi özellikle İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra kullanılmaya başlamakla beraber, dış yardım bir olay olarak bu tarihlerden önce de var olmuştur.

Ülkelerin dış borçlanmaya başvurmalarının başlangıç noktasını Batı'da gerçekleştirilen sanayi devrimi olarak saptamak yanlış olmaz. Batının sanayileşmesinden sonra, sanayileşme sürecine girmemiş ülkeler sanayileşmek için ihtiyaç duydukları paraları Batının sanayileşmiş ülkelerinden temin etmeyi çıkar yol olarak görmüşler ve sanayileşmiş ülkelerde onların bu tutumunu teşvik etmişlerdir.

Sanayileşmiş ülkelerin, geri kalmış ülkelerin borç taleplerini hoşgörü ile karşılamaları ve hatta onları borçlanmaya teşvik etmelerinin altında siyasal ve ekonomik çıkarları yapmaktadır. Bir kere uygulamanın dikkatle gözden geçirilmesinin de ortaya çıkaracağı gibi, geri kalmış bir ülkeye borç veren sanayileşmiş ülkenin, bu işlemden sonra bu ülkeye olan ihracatı hızla artmaktadır. Yani borç vermekle sanayileşmiş ülke başka türlü satamadıklarının satılması yada sattığından daha fazlasının satılması olanaklarına kavuşmaktadır. Çünkü yapılan yardım anlaşmalarında genellikle borç olarak verilen paranın kullanılma alanı ve biçimi de belirlenmektedir.

İkinci olarak, borç vermekle sanayileşmiş ülke borç verdiği ülkenin siyasi karar mekanizmasında ve dolayısıyla o ülkenin siyasi ve ekonomik düzeninin biçiminde etkin bir role sahip olmakta, kendisine bağımlı bir ülke yaratmaktadır. Nitekim Türkiye'nin özellikle Amerikan yardımını çokça almaya başladığı 1950'lerden sonra dış ticarete hemen tümüyle Amerika'ya bağlı bir hale gelmesi, işbirlikçi iktidarlarca Amerika'nın en büyük dostumuz olarak ilan edilmesi ve Türkiye'de askeri üslere sahip olması dış yardım yoluyla gerçekleştirilen "emperyalizmin ağına düşme olgusu"nun en somut örneğini oluşturmaktadır.

Türkiye'nin İlk Borçlanması

Türkiye Batı ülkelerinden ilk borçlanmayı 1854 yılında Osmanlı Devleti zamanında yapmıştır. Sanayi devrimini yaşayamayan Osmanlı Devleti, sanayileşmenin Batı ülkelerine sağladığı olanaklar karşısında nisbi olarak güçsüzleşmiş ve bu durum askeri alana da yansarak Avrupa'daki kuvvetler dengesini Osmanlı Devleti aleyhine bozmuştur. Bunun üzerine Osmanlı Devleti bozulan güçler dengesini tekrar kendi lehine çevirmek amacıyla bir dizi ıslahat hareketlerine girişmiştir. Ancak gerek mali örgütlenmenin bozukluğu, gerekse daha önceleri verilen kapitülasyonlar nedeniyle ülkenin en zengin kaynaklarını ellerinde tutan yabancıların vergilendirilememesi ve üstüne üstlük İngilizlerle 1838 yılında imzalanın ticaret anlaşmaları gereğince, ithalattan vergi alınmaması ülkenin iç kaynaklarının bu ıslahatların gerektirdiği masrafları karşılayamamasına yol açmıştır.

Bu durumda geriye tek bir yol kalıyordu; o da dış borçlanma.

İşte Osmanlı Devleti'nin Batıya borçlanma serüveni 1854 yılında bu koşullar altında başlamış, sonraları devlet egemenliğinin ilk unsurlarından biri olan vergi toplama yetkisinin yabancıların eline geçmesi ile devam etmiş ve devletin yıkılmasıyla da son bulmuştur.

Cumhuriyet Döneminde Dış Borçlar

Türkiye Cumhuriyeti ilk olarak 1930 tarihinde bir Amerikan yatırım şirketinden % 6,5 faiz ve 25 yıl vade ile 10 milyon dolar borç almıştır. Buna karşılık da borç alınan firmaya Türkiye'de kibritle üretim ve satış tekelini vermiştir. Bu tekel imtiyazı 1943 yılına kadar devam etmiş ve bu yıl da Türkiye tarafından tek taraflı olarak fesh edilmiştir.

İkinci dış borç 1938 yılında İngiltere'den alınan 16 milyon İngiliz lirası tutarındaki kredidir.

İkinci Dünya Savaşı kapsayan dönemde Türkiye bazı yeni dış borçlar almakla beraber bunların büyük bir kısmını kullanmamıştır.

Savaşın bittiği yıl olan 1946 yılına bakıldığında ise Türkiye'nin net borçluluğunun sıfır olduğu görülmektedir. Ancak işte bu tarihten itibaren Türkiye yeni bir dış borçlanma dönemine girmekte ve bir daha da bugüne kadar bu dış borç batağından kurtulmamaktadır.

Aşağıda tablo 1'de Türkiye'nin 1946-1963 döneminde aldığı dış borçlar görülmektedir:

TABLO 1 : TÜRKİYE'NİN 1946-1963 DÖNEMİNDE DİŞ BORÇLARI
(Milyon Dolar)

<u>Yıllar</u>	<u>Alınan Borç</u>	<u>Yıllara göre Toplam</u>
1946	10.0	10.0
1947	5.0	15.0
1948	24.0	39.0
1949	---	39.0
1950	80.4	119.4
1951	---	119.4
1952	46.4	165.8
1953	20.0	185.8
1954	8.0	193.8
1955	47.5	241.3
1956	40.1	281.4
1957	117.6	399.0
1958	222.5	621.5
1959	34.7	656.2
1960	81.7	737.9
1961	291.3	1 029.2
1962	15.0	1 044.2
1963	80.2	1 124.4

Kaynak: DİE Aylık İstatistik Bülteni ve Bütçe Gerekçeleri

1946-1963 yılları arasında kapsayan 18 yıllık dönemde alınan 1 trilyon 124 milyar 124 milyon dolarlık dış yardımın 612 milyon doları, yani % 50'si Amerika'dan elde edilmiştir. Amerika'nın Türkiye'nin dış borçlarının yarısına sahip olması aynı dönem içerisinde Türk ekonomisinin ve Türkiye'deki ekonomik ve siyasal düzenin tümüyle Amerika'ya bağımlı hale gelmesine, Amerika'nın istekleri doğrultusunda biçimlenmesine yol açmıştır.

Amerikan yardımının ülkeye akmaya başlamasıyla beraber Amerikalı uzmanlar da çok değerli fikirleriyle beraber Türkiye'ye yerleşmişler ve bugüne miras olarak kalan "Yabancı Sermaye" ve "Petrol" kanunlarına Türkiye halkına armağan etmişlerdir. Yine bu uzmanların tavsiyelerine uyan ve Türkiye hükümetleri, Türkiye'nin sanayileşmesine önemli katkılarda bulunacak olan ve Ankara'da kurulması düşünülen uçak ve diesel motorlarıyla sair makineler üretecek bir fabrikanın tamamını Türk teknisyenlerince hazırlanan projelerini rafa kaldırmışlardır.

Bütün bunların yanında yine Amerikan yardımıyla beraber yeşil üniformalı "Yankee"ler de Türkiye'ye dolmuşlar, bir dizi ikili antlaşmayla Amerika, Türkiye toprakları üzerinde Türklerin giremediği askeri üsler elde etmiştir.

1950-60 dönemindeki borçlanma politikası 1958 yılında Türk ekonomisinin çıkmaza girmesine yol açmış ve aynı yıl Türk parasının % 220 oranında değer kaybetmesi ile ekonomik kriz doruğuna ulaşmıştır.

Türkiye'ye Yardım Konsorsiyumu

1850 yılında iktidara gelen Devrim hükümeti 1950-60 borçlanmasının ekonomik gelişmeye katkısı olmadığını ısrarla belirtmiş, ancak borçlanma politikası 1960 yılından sonra da aynı şekilde sürdürülmüştür. Sadece 1963 yılından itibaren Türkiye'ye giren dış kaynakların Batı ülkelerince kurulan Türkiye'ye Yardım Konsorsiyumuna aracılığı ile alınması yoluna gidilmiştir.

Türkiye'ye yardım Konsorsiyomu Türkiye'nin yardım ihtiyacının ödünç veren ülkeler arasında paylaşılmasını sağlayan ve Türkiye'ye kalkınma planları çerçevesinde yardım edilmesini öngören geçici hukuki bir kurumdur. Bu kurum Türkiye'nin talebi üzerine kurulmuştur. Türkiye'nin bu konudaki talebini Amerika ve diğer Batılı ülkeler, Türkiye'nin yardım için Doğu Bloku ekonomilerine yaklaşmasını önlemek amacıyla alelacele kabul etmişlerdir.

Konsorsiyum çerçevesinde Türkiye'nin almış olduğu yardımlar tablo 2'de 1963-1967 dönemi itibariyle gösterilmiştir:

TABLO 2 : TÜRKİYE'NİN 1963-1967 DÖNEMİNDE ALDIĞI KONSORSİYUM YARDIMLARI (Milyon dolar)

<u>YILLAR</u>	<u>Alınan Borç</u>
1963	237,7
1964	230,2
1965	374,2
1966	333,6
1967	333,4

Kaynak: Millî İktisat Bakanlığı, Aylık Ekonomik Göstergeler

Türkiye hernekadar 1963-1967 döneminde Türkiye'ye Yardım Konsorsiyomundan toplam olarak 1 milyar 664 milyon dolarlık bir dış yardım sağlamış ise de, Konsorsiyum'a üye ülkelerin koyduğu şartların gereği olarak bu yardımın 239 milyon 300 bin dolarlık kısmını eski borçların ödenmesine ayırmak zorunda kalmıştır.

Bu dönemde Konsorsiyum vasıtasıyla alınan dış yardımın ülkeler ve uluslararası finans kurumları arasında dağılımında Amerika yine birinci sırayı almakta, onu sırasıyla F.Almanya, Dünya Bankası, İngiltere, Fransa ve diğerleri izlemektedir.

Türkiye Dış Borçlarının Bugünkü Durumu

Türkiye'nin ne kadar ne kadar dış borcu vardır? Türkiye her yıl dış borç ve bu borçların faizleri olarak dış aleme ne kadar para ödemektedir? Alınan dış borçlar nerelerde kullanılmaktadır?

Bütün bu sorular kamu oyunun kafasını devamlı olarak kurcalayan fakat bugüne kadar beerrak bir şekilde yanıt bulamayan sorulardır. Şimdi durumu gerçekçi ve basit bir biçimde ortaya koyabilmek için, her yıl ödenen borç taksitleri ve borç faizlerinin o yıl sağlanan dış yardımlardan ödendiği varsayımıyla hareketle 1968-1973 dönemi için aşağıdaki biçimde bir tablo hazırlamak kanımızca yanlış olmaz.

TABLO 3: 1968-1973 DÖNEMİNDE TÜRKİYE'NİN ALDIĞI DIŞ BORÇLAR VE
DIŞ BORÇLARA İLİŞKİN ÖDEMELER (Milyon dolar)

YILLAR	ALINAN BORÇ	Faizana para+hizmet ödemeleri	elde kalan
1968	272	121	151
1969	280	170	110
1970	393	235	161
1971	308	170	138
1972	295	332	- 37
1973	376	155	221

Kaynak: Maliye Bakanlığı, Aylık Ekonomik Göstergeler

Tablodan da açıkça görüleceği gibi, 1968-1973 döneminde Türkiye genellikle her yıl dış borç olarak aldığından fazlasından fazla bir döviz tutarını dışarıya ödemektedir. 1972 yılında ise aldığından daha fazlasını dışarıya ödemek durumuyula karşı karşıya kalmıştır. Yani 1972 yılında dış yardım olarak aldığı paranın üstüne bir kade kendisi katarak, aldığından daha fazlasını dışarıya ödemiştir.

1968-1973 yıllarını kapsayan tablonun altı yıllık bilançosu ise şöyledir: Türkiye altı yıl içinde toplam 1 milyar 927 milyon dolarlık dış yardım almış, bunun 1 milyar 203 milyon dolarını faiz, ana para ve hizmet ödemeleri olarak tekrar dışarıya iade etmiştir.

Türkiye'nin aynı dönem içinde her yıl yapılan ödemeler düşüldükten sonra ödemesi gereken dış borçlarının tutarı ise aşağıda tablo 4 ve tablo 5'de görüldüğü gibidir:

tablo 4. DÖVİZLE ÖDENECEK DIŞ BORÇLAR (Milyon dolar)

Yıllar	Dış Borç toplamı
L%/1968	1 528,8
1969	1 004,8
1970	1 928,7
1971	2 209,7
1972	2 300,4
1973	2 600,0

Kaynak: DİE, Aylık İstatistik Bülteni

TABLO 5: TÜRK PARASI OLARAK ÖDENECEK DIŞ BORÇLAR (Milyon TL)

Yıllar	Dış Borç toplamı
1968	3 184,1
1969	3 118,8
1970	4 172,6
1971	3 848,9
1972	3 740,2
1973	3 668,6

Kaynak: DİE, Aylık İstatistik Bülteni

ULUSLARARASI İNAR VE KALKINMA BANKASI (DÜNYA BANKASI)

Dünya Bankası, II. Dünya Savaşı sonunda emperyalist ülkelerin kendit aralarında düzenledikleri ve savaş sonrası parasal ve mali sistemleri gördükleri Bretton Woods Konferansı'nda, Uluslararası Para Fonu'nun çalışmalarını bütünleştirme amacıyla kuruldu. Kuruluşun amaçlarından biri, "Genel olarak özel sektör ve özel olarak özel yabancı yatırımları, garantiler sağlayarak veya borç vererek desteklemek ve uygun şartlarla sermaye bulunamadığı durumlarda, özel yatırımları, kendi sermayesinden ve diğer kaynaklardan yaratılan fonlarla desteklemektir." (Birinci Yıllık Rapor, 27 Eylül 1946, Dünya Bankası)

Dünya Bankası üyeliği, Uluslararası Para Fonu üyeliği gibidir. Banka kurulduğunda, üyeler ilk önce Banka sermayesi olarak 10 milyar dolar ödenciyi kabul ettiler. 1959 yılında ise bu miktar iki katına çıkarıldı. Bu sermayenin yüzde ikisi altın ve A.B.D. doları şeklinde ödemiştir. Yüzde onsekiz ise üyelerin kendi paraları ile karılmıştır. Geriye kalan yüzde seksen, nakden ödenmekle beraber, ihtiyaç halinde üye devletlerce ödenecektir.

1973 Haziran sonunda üye devletlerce ödenmesi taahhüt edilen sermaye toplamı 25 milyar dolar idi. Bu miktarın 22.7 milyar doları ödenmiş, fakat istek üzerine ödemesi gereken toplamı oluşturmuyordu.

Dünya Bankası'nın alacağı kararlarda üye devletlerin taahhüt ettikleri sermaye toplamı oranına uyan bir oy hakkı söz konusudur. Oy hakkı taahhüt edilen sermaye oranına eşit değildir, fakat çok yakındır. Örneğin Amerika Birleşik Devletleri'nin 1973 yılında taahhüt ettiği sermayenin Banka'nın toplam sermayesine oranı yüzde 25.69 iken, oy oranı yüzde 25.00 idi. Oy oranlarının sermaye taahhütlerine göre dağıtılması, Dünya Bankası topluluğu içinde bazı devletlerin diğerleri üzerinde söz sahibi olmaları sonucunu doğurmuştur.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Amerika Birleşik Devletleri emperyalist-kapitalist ülkeler bloku içinde tartışılmaz lider durumuna yükseldi. Bunun nedenleri, Amerika'nın savaşta yıkılmaması, Avrupa ve diğer geri-bıraktarılmış ülkelere karşı yaptığı satış ve verdiği borçlarla ekonomisindeki kullanılabilir kapasite sorununu önemli ölçüde çözmüş ve savaş sonrası yeni projelerin finansmanına girebilecek kadar güçlü olması idi. Rakiplerinden Almanya ve Japonya savaşta yenik durumda idiler. Onların herhangi bir ekonomik ve buna bağlı olarak da politik güçleri söz konusu değildi. Müttefikleri olan İngiltere ve Fransa ise savaştan büyük kayıplarla çıkmışlardı, yardımı ihtiyaçlarına vardı. Bu şekilde Amerika Birleşik Devletleri tartışılmaz lider durumuna yükseldi. Bu durum 1970 ve 1971 yılına kadar sürdü. Bu süreç içinde bir tarafta Avrupa Ekonomik Topluluğu şeklinde örgütlenen ve nihayet İngiltere, İrlanda ve Danimarka'yı içine alan topluluk bir yandan, Japonya diğer yandan sür'atli bir kalkınma ve modern teknolojilerle yeni atılımlar yapma sürecine girdi. Amerika Birleşik Devletleri'nin tartışılmaz üstünlüğü 1971 dolar devalüasyonu ile sarsıldı, üç kutuplu bir emperyalist ülkeler bloku oluştu. Bu durum kendisini Uluslararası İnar ve Kalkınma Bankası, Uluslararası Finansman Şirketi, Uluslararası Kalkınma Birliği, Uluslararası Para Fonu gibi örgütlerde de yansıttı. Karar alma mekanizmalarındaki güç oranları da benzer şekilde değişti.

İngiltere'nin Avrupa Ekonomik Topluluğuna üye olmadığı dönemlerle ilgili oy oranlarına bakarsak, emperyalist ülkeler blokunun çok-başlılık olgusunun gelişimini ve bunun uluslararası örgütlere yansımaları daha iyi görebiliriz.

1974 yılında, daha sonraları Avrupa Ekonomik Topluluğu'nu oluşturacak Altı'ların (Federal Almanya, Fransa, İtalya, Belçika, Hollanda, Lüksemburg) oy oranlarının toplamı yüzde 19.02, İngiltere'nin %14.17, A.B.D.'nininki ise % 34.23 idi. 1959 yılında ise AET ülkeleri oy oranı % 15.06, İngiltere'nin % 11.77, A.B.D.'nin % 28.43 idi. 1973 yılında Altı'ların oy oranı % 16.39, İngiltere'nin % 9.29, A.B.D.'nin ise % 25.00 oldu. 1973 yılında İngiltere, Danimarka ve İrlanda'nın Ortak Pazar'a girmesiyle Ortak Pazar ülkeleri oy oranı % 27.10'a yükseldi. Aynı yıl Japonya'nın payı ise % 3.71 idi. Görüldüğü gibi, çeşitli emperyalist ülkeler arasında ekonomik güç dengesindeki değişiklik peyderpey bu uluslararası finans kurumlarının idaresinde de yansımıştır.

Emperyalist ülkelerin denetimi altındaki Dünya Bankası'nın az gelişmiş ülkeler üzerindeki etkinliği giderek artmaktadır. Verilen kredilerin büyük bir çoğunluğunu az gelişmiş ülkelere gitmektedir. Sadece II. Dünya Savaşı'ndan hemen sonraki dönemde Marshall Planı uyarınca Batı Avrupa'ya yardım yapılmıştır. Daha sonra Batı Avrupa ülkelerinde Dünya Bankası kredilerinin yerini Amerikan özel sermayesi almış ve böylece Dünya Bankası kredileri hemen hemen kesilmiştir.

Dünya Bankası tarafından 1972 yılı Haziran ayı sonuna kadar 18 milyar dolar kredi açılmıştır. Bu toplamın 15 milyar doları (%82) az gelişmiş ülkelere, 3 milyar doları (%18) ise emperyalist ülkelere dağıtılmıştır. 1971-72 mali yılında (1 Temmuz-30 Haziran) açılan toplam kredi miktarı 2 milyar dolardır. Bu toplamın % 97'si az gelişmiş ülkelere kredi olarak verilmiştir. 1946-1971 yılları arasındaki 25 yıl süresince az gelişmiş ülkelere açılan toplam kredi 13 milyar dolar iken, 1971-1973 yılları arasındaki iki yılda açılan kredi toplamı 4 milyar doları bulmaktadır. Borçlardaki bu artış az gelişmiş ülkelerin emperyalist ülkelerin denetimi altındaki tefeci kurumlara olan bağımlılığının artışıyla sergilenmektedir. Az gelişmiş ülkeler bundan 10-15 yıl önce Amerikan kaynaklarından borç alırken, şimdi tüm emperyalist ülkelerin denetimi altındaki uluslararası kurumlara borçlanmaktadır.

Dünya Bankası'nın Türkiye'ye açtığı kredilerin gelişimi de ilginçtir. 1946 yılından 1970 yılı Haziran ayı sonuna kadar alınan kredi toplamı 147 milyon dolar iken, 1970-71 mali yılında 95 milyon dolar, 1971-72 mali yılında ise verilen borç 58 milyon dolardır. Bu rakamlar anti-demokratik uygulamanın en yoğun olduğu yıllarda kimin iktidarda olduğu konusunda bir fikir verir.

Özetle; Dünya Bankası uluslararası tekelci sermayenin çıkarlarını sürdüren ve az gelişmiş ülkelerin daha etkin bir şekilde sömürülmesini sağlayan bir kuruluştur.

TÜSTAV

ORTA DOĞU'NUN YENİ JANDARMASI: İRAN

Emperyalizm, Rıza Pehlevi, "Yeşil" veya "Beyaz" Devrim adı altında tezgahlanan oyun, silahlanma, esrar kaçakçısı... ithamıyla kurşuna dizilen yurtseverler, Savak'ın işkencehaneleri ve tüm bunlara karşı direnen İran devrimci ve ilericileri: Günümüzde İran'ın görüntüsü bu.

İkan'ın propaganda yayınlarına göre tüm halkın canı gönülden desteklediği, halkı için çalışan bir Şah vardır; İran'ın milli geliri ve milli gelir içinde sanayi sektörünün payı büyük süratle artmaktadır. Yani İran halkı mutludur, hürdür.

Gelin sizle Rıza Pehlevi'nin ağızından İran'da düşünce özgürlüğü, demokrasi uygulaması, petrolden milyarlar kazanan bir ülkenin yaşam şartlarına bakalım.

Şah Pehlevi ile Oriana Fallaci adında bayan bir İtalyan gazeteci 1973 yılı Aralık ayında "The New Republic" dergisinde yayınlanan bir röportaj yapmış. Sorularından biri Rıza Pehlevi'nin biraz "otoriter" olup olmadığı konusunda. Cevap şöyle:

"Fakat bakın: bir reform gerçekleştirmek için otoriter olmaktan başka yol yoktur. Ve özellikle İran gibi halkının ancak yüzde 25'inin okuyup yazabildiği bir ülkede reform yapılacaksa. İnanın ki, bir ulusun dörtte üçü cehalet içindeyse, ancak en sert otoriterlik reformu başarıya ulaştırabilir, yoksa hiçbirşey elde edilemez. Eğer sert olmuş olmasaydım tarım reformunu bile tamamlayamazdım ve tüm programım olduğu yerde sayardı. Böyle bir durumda ise aşırı sol aşırı sağ birkaç saat içinde tasfiye ederdi ve Beyaz Devrimdekinden çok daha fazlası kaybedilirdi."

Demek halka ait petrol kaynaklarının milyarlarca dolarlık geliri "jandarmalık" rolünü yerine getirmek için silahlanmaya harcanarak A.B.D.'ne, Fransa'ya aktarılırken, halkın ancak dörtte biri okuyup yazabiliyor. Tarım reformunun niçin yapıldığı da açıkça belirtiliyor. Tarım reformunun amacı halkın sorunlarına çözüm getirmek değil, halkı oyaltarak solun güçlenmesini önlemektir.

Fallici : daha sonra demokrasi konusuna geçiyor ve herkesin istediği gibi düşünebildiği ve azınlıkların bile temsil edildiği bir parlamento sisteminde söz ediyor. Rıza Pehlevi'nin, yani İran'ın uluslararası tekelci sermayeden icazetli tek yöneticisinin cevabı şöyle:

"Fakat ben o tür demokrasi istemiyorum. Anlıyamazınız mı? O tür bir demokrasiyle ben ne yapayım? Onun hiçbir parçasını istemiyorum. O sizin demokrasiniz ve sizde kalsın. Anlamıyor musunuz? Muhteşem demokrasiniz. Birkaç yıl içinde o muhteşem demokrasinizin sizi nereye götürdüğünü göreceksiniz."

Fikir hürriyeti, düşünce hürriyeti konusunda da görüşlerini ister misiniz?

"Fikir hürriyeti, fikir hürriyeti. Demokrasi, demokrasi. Beş yaşındaki çocuklar grev ve sokaklarda gösteri yapıyor. Demokrasi, fikir hürriyeti, hürriyet dediğiniz bu mu?"

İran'da devrinci ve ilerçicilere nasıl baskı yapıldığını ve Amerikan istihbarat örgütlerinin yetiştirdiği işkencecilerin zulümlerini tahmin edebilirsiniz. İran'da siyasi tutuklu sayısı ile ilgili soruya Rıza Pehlevi'nin verdiği cevap bu açıdan değerlendirilmelidir. Şöyle diyor:

"Tam rakamı bilmiyorum. Siyasi tutuklu ile neyi kastettiğinize bağlı. Eğer kastettiğiniz, örneğin komünistler ise, ben onları siyasi tutuklu saymıyorum, çünkü komünizm kanuna aykırı. Buna göre de bir komünist siyasi tutuklu değil, adi bir suçludur."

Kısacası siyasi tutuklu sayısını vermeye cesaret edemiyor, hapisanelerde sürünen binlerce fikir suçlusunu gözlerden saklanmaya çalışıyor. Solculardan o kadar korkuyorki :

"Biz İran'da sizden çok daha ileriyiz ve sizden öğrenecek hiç bir şeyiniz yok. Fakat siz Avrupalılar bunu hiç bir zaman yazmayacaksınız. Uluslararası basına solcular, ilerici denilenler o derece sızmıştır ki . O sol Rahipleri, papazları bile yoldan çıkarmış... Latin Amerika ülkelerinde ve hatta İspanyada. İnanılmaz bir şey. Papazlar kendi kiliselerine karşı çıkıyorlar. Kendi kiliselerinde adaletsizlik ve eşitsizlikten söz ediyorlar."

İnsanın içine, "gazete okumayı bırakın, sadece radyo dinleyenler bile bu konularda daha tutarlı söz söyler" demek geliyor, ana çıkar sorununu gözden uzak tutabiliyoruz? Batıda n öğrenecek hiç bir şeyi olmadığını söyleyen Rıza Pehlevi bakın petrol ve İsrail'e petrol satma konusunda nasıl gerçekçi:

"Petrol, şirketler aracılığıyla ve bu nedenle herkese satılır. Petrolünüz her yere gidiyor, niçin İsrail'e de gitmesin? Ve Eğer İsrail'e gidirse niçin dert edinceyin? Nereye gidirse gider."

Bu şekilde düşünün sadece Rıza Pehlevi mi? Tabii ki hayır. Çokuluslu tekeller destekleneseler, işbirliği içinde olmasalar hangi gerici yönetim iktidarda kalabilir? Ülkesinin gelirinin % 20 si kadarını niçin silahlanma için harcadığı sorulunca, Rıza Pehlevi, İran'ın, İran Körfezinin "polisli olması gerektiğini " söyledi. (US. News and World Report, 27. Mayıs 1974) Kim için "polislik" yapıyor? Yıllardır ancak % 25'i ökuma yazma öğrenen İran halkı mı, yoksa çokuluslu tekeller ile İran'daki sömürücü küçük bir azınlık için mi ?

AMERİKA VE SİLAHLANMA

Dünyanın dört bir yanında milyonlarca insan açlık çekerken, yetersiz besin alırken , ABD tekolci burjuvazisi saldırı silahlarının geliştirilmesi için milyarlarca dolar harcamakta, bu silahların kullanılacağı savaşları körüklemektedir.

Geliştirilen yeni silahlardan biri 189 000 000 000 (189 milyar) Türk Lirasına mal olacak " Trident " denizaltısı projesidir. Yapılacak 10 yeni denizaltısının her biri 24 uzun menzilli füze taşıyacaktır . Bu füzelerin ilk gurubunun 4500 mil, daha sonrakilerinin ise 6000 mil menzili olacaktır. Halen kullanılmakta olan füzelerin menzili ise 300 mildir. (Poseidon Roketleri) . " Trident " denizaltıları bu gün kullanılan nükleer füze taşıyan

denizaltılardan daha sessiz, daha hızlı ve iki misli büyüktür.

Geliştirilen yeni ikinci silah ise B-1 bombacı uçaklarıdır. Bu proje ise 203 000 000 000 (203 milyar) Türk Lirasına mal olmaktadır. Yapılacak 240 bombacı uçağı, Vietnam'ın bombalanmasında kullanılan B-52'lerin yerini alacaktır. B-1'lerin bomba taşıma kapasitesi B-52'lerin iki buçuk katıdır. Bu yeni silahlar sayesinde Amerikan emperyalistleri az gelişmiş ülke halkları üzerine hürriyet adına daha fazla bomba yağdırabileceklerdir.

ÇOKULUSLU TEKELLER

Bu sayıdan başlayarak sizlere isimlerini duyduğunuz veya ismine dikkat etmemiş olsanız bile ürünlerini kullandığınız çokuluslu tekelleri tanıta-
cağız. Dikkat edileceği gibi, emperyalist ülkelerde iktidara tekelci ser-
maye hakimdir ve tekelci sermayenin günümüzdeki tipik şekli, çeşitli en-
düstrilerde ve çeşitli ülkelerde (çokuluslu) faaliyet gösteren şirketlerdir.

Bu ay "aspirin"i, diğer tıbbi ilaçları ve tarım ilaçlarıyla tanıdığınız
BAYER'e bakalım.

FARBENFABRIKEN BAYER AKTIENGESELLSCHAFT

1863 yılında Almanya'da kurulmuş. Günümüzde ilaç, tarım ilacı, sen-
tetik lastik, plastik, boya, çeşitli elyaf, organik ve inorganik ara-
maller üretmektedir.

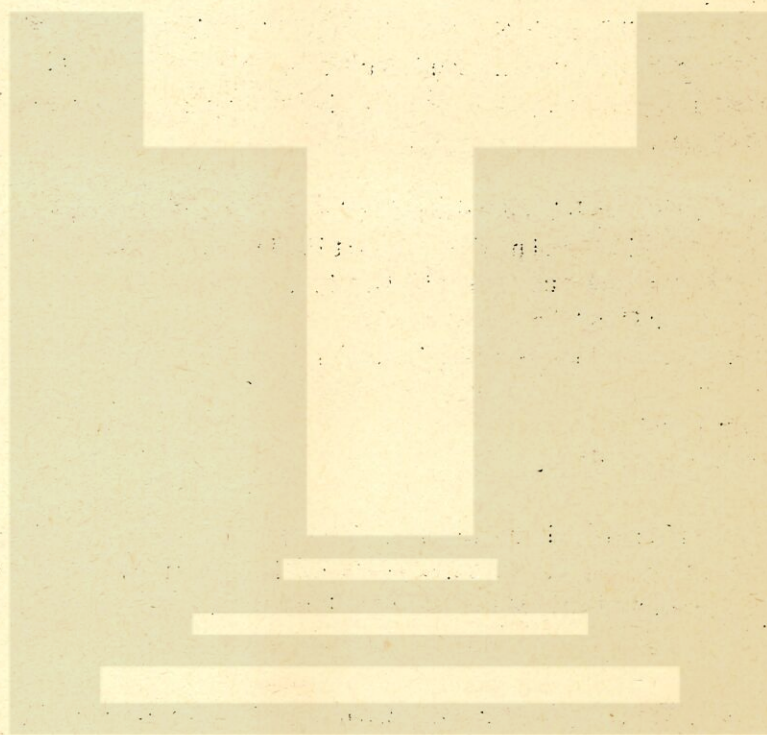
Bayer, tamamına sahip olduğu şirketlerin dışında, yabancı ülkelerde
ortağı bulunduğu 88 şirketin de denetimini elinde tutmaktadır. Bunların
bölgelere göre dağılımı şu şekildedir:

- 4'ü Kuzey Amerika'da
- 29'u Merkezi ve Latin Amerika'da
- 6'sı Afrika'da
- 47'si Batı Avrupa'da ve
- 2'si Avustralya'dadır.

Bayer'in 1969 yılındaki satışları 50 milyar TL civarındaydı ve bu mik-
tarın yüzde 60 kadarı bu çokuluslu tekelin merkezi olan Almanya'nın dı-
şında gerçekleştirilmişti. Aynı yıl istihdam edilen kişi sayısı ise
60 727 idi.

Görüldüğü gibi, BAYER günümüzün tipik emperyalist tekellerinden
biridir.

TÜSTAV

TÜSTAV

Alınan dış borçların nerede kullanıldığı meselesine gelince, bunun

tamamen borcun alındığı ülke yada uluslararası mali kurumlarca belirlendiğini söylemek herhalde yanlış olmaz.

Bugün gelişmiş Batı ülkeleri ve onların kontrolündeki uluslararası finans kuruluşlarının az gelişmiş ülkelere verdikleri kredileri iki grup altında incelemek gerekir: proje kredileri ve program kredileri. Proje kredileri borç isteyen ülkedeki belli bir yatırımı karşılamak için verilmekte, ancak söz konusu kredi uygulamada borcu verecek ülke yada kurumun bu yatırım projesini biffil hazırlaması veya hazır projede kendi ölçü ve çıkarlarına uygun değişiklikler yapmasından sonra verilmektedir. Tabii buradaki ölçü, sanayileşmiş Batı ülkelerinin siyasal çıkarları ve ihrac politikalarına uygunluk olmaktadır.

Program kredileri ise kullanılmalarında hiç bir kayıt bulunmayan ve uygulamada çok az bir yer kaplayan kredilere verilen addır.

Şimdi Türkiye'nin aldığı dış yardımların üçte ikisi proje kredisi biçiminde olduğu göz önüne alınırsa, yukarıdaki kanının doğruluğu kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

Türkiye'nin Borçlu Az gelişmiş Ülkeler Arasındaki Yeri

1971 yılında Dünya Bankası tarafından yapılan bir araştırmaya göre, sanayileşmiş Batı ülkelerine ve bunların denetimi altındaki uluslararası mali kurumları borçlu durumda bulunan 81 az gelişmiş ülke arasında, borç tutarının büyüklüğü bakımından Türkiye sekizinci sırayı almakta ve böylece dünyanın dış borç altında ezilen ülkelerinin başlıcalarından biri olmaktadır .

En fazla dış borca sahip bulunan ülke 9 milyar 959 milyon dolarla Hindistan'dır. Onu sırasıyla 6 milyar 236 milyon dolarla Brezilya, 5 milyar 89 milyon dolarla İran, 4 milyar 614 milyon dolarla Pakistan, 4 milyar 404 milyon dolarla Endonezya, 4 milyar 244 milyon dolarla Meksika, 3 milyar 20 milyon dolarla Kore ve 2 milyar 981 milyon dolarla Türkiye takip etmektedir.

TÜSTAV

DERNEK HABERLERİ

Temmuz ayı için düzenlenen konferans programı başarı ile gerçekleştirildi.

9 Temmuz tarihinde Aydın Köymen'in "AET Boyunduruğu" konulu konferansının özeti geçen ay yayınlanan bültende verilmişti.

16 Temmuz Salı günü "Çokuluslu Tekeller ve Ulus

16 Temmuz Salı günü "Çokuluslu Tekeller ve Uluslararası Tekelci Sermaye" konusunda TİB üyesi Yıldırım Koç bir konuşma yaptı. Konuşmada İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra emperyalist ülkeler arasında daha üst düzeyde bir bütünleşmenin gerçekleştiğini, aralarındaki çelişkilerin ortadan kalkmamasına rağmen, az gelişmiş ülkelerdeki ilerici ve devrimci hareketler ve sosyalist blok karşısında yok olmamak için bu çelişkilerin ikinci plana itildiğini ve Dünya Bankası ve Uluslararası Para Fonu gibi kuruluşlarda barışçıl yollarla peyderpey çözüldüğü veya çözümünün ertelendiğini belirtti. Bu yapı içinde çokuluslu ve çeşitli endüstrilerde faaliyetlerde bulunan tekellerin gelişimini, bugünkü hakimiyetini ve az gelişmiş ülkeler üzerindeki yeni oyunlarını anlattı.

23 Temmuz 1974 Salı günü "Kapitalist Para Sisteminin Çöküşü" konusunda TİB üyesi Mustafa Danışman bir konuşma yaptı. Danışman, kapitalist para sisteminin oluşumunu, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Bretton Woods konferansında belirlenen ilişkileri ele aldı, doların kapitalist ülkeler tarafından rezerv parası olarak kullanılmasının yol açtığı çelişkilere değindi, emperyalist ülkeler arasında 1971 yılında ortaya çıkan yeni ilişkilerin yapısını ve Uluslararası Para Fonu'nun bu çerçevede içinde önemini açıkladı.

30 Temmuz 1974 Salı günü TİB üyesi M. Tanju Akad "Petrol Emperyalizmi" konusunda bir konuşma yaptı. Akad konuşma tarihsel bir yaklaşımla ele aldı ve ilk tekellerin olduğu petrol çıkartma, taşıma ve tasfiye etme alanlarında tekeller arasındaki savaşları, düzenlenen hükümet darbelerini, tekellerin aralarında anlaşarak bu savaşa son vermelerini ve az gelişmiş ülkeleri pazar ve hammadde kaynağı olarak aralarında paylaşmalarını anlattı. Daha sonra ortaya çıkan petrol bunalımının emperyalist çokuluslu petrol tekelleri tarafından yaratıldığını ve amacının (i) çevre kirlenmesinin önlenmesi için petrol tekellerinin masraflı tedbirler alması yolundaki baskılara son vermek, (ii) yeni vergi ayrıcalıkları elde etmek, ve (iii) Ortadoğu'da gerici yönetimlerin desteklenmesi ve gerektiğinde müdahale edilebilmesi için gerekli kamuoyunun yaratılması olduğunu ve bu amaçlara büyük ölçüde ulaşıldığını belirtti.

Tüm İktisatçılar Birliği'nin Ağustos ayı içinde konferans çalışmalarına ara verilmesi ve Eylül ayından itibaren haftalık konferanslara devam edilmesine karar verilmiştir.

TÜM İKTİSATÇILAR BİRLİĞİ HALKIMIZIN ÇIKARLARINA YARARLI OLACAK BİR İKTİSAT ÖĞRENİMİ SAVUNMAKTADIR. BU NEDENLE DERNEĞİMİZİN UZMANLIK ALANI İÇİNE GİREN KONULARDA YÖNELTİLECEK SORULARA OLANAKLAR ÇERÇEVESİNDE KARŞILIK VERİLECEKTİR. DERNEĞİN FAALİYETLERİNİ VE BÜLTENİN İÇERİĞİNİ BU SORU VE TALEPLER BELİRLEYECEKTİR.